

Aby rozpocząć lekturę,
kliknij na taki przycisk ,
który da ci pełny dostęp do spisu treści książki.

Jeśli chcesz połączyć się z Portem Wydawniczym
LITERATURA.NET.PL
kliknij na logo poniżej.

ERNEST BRYLL

ZWIERZĄTKO

Tower Press 2000

Copyright by Tower Press, Gdańsk 2000

Lekkoatletyka

* * *

Tajne imię, o którym każdy zapomina
Odpycha z wielkim krzykiem w chwili urodzenia
Jest, żyje niby ryba w cienistych kotlinach
Czeka cierpliwie chwili swojego wrócenia

I przyjdzie, i wyskoczy dychając skrzelami
Nad wodę, co już była tak uspokojona

I wezwie nas głębiny gęba otworzona
Abyśmy z sobą sami zostali zbratani

* * *

Jeszcze ulecieć w niebo jak w dzieciństwie było
Kiedy się ciężar ziemi tylko śniło
Kiedy się jedną myślą jednym rzęsy drgnieniem
Przepływało nad cieniem cierpieniem pragnieniem

Jeszcze się napić jak w studni głębokiej
Powietrza źródlanego z pianistym obłokiem

Jeszcze być a nie mijać. Wypluć choć na mgnienie
Gorzką sól co posiadała język podniebienie...

Zanurzyć się wieczorem

Zanurzyć się wieczorem w podwodną głębinę
Z jednego ruchu w falę się przewinać
I płynąć z wodą tam gdzie ona płynie
Nad oceanów pochmurną dolinę

Oglądać wieloryby jak sen miękkie ciemne
Poznawać krwiobieg morza i tętno tajemne
Być tam gdzie wszyscy w ciepłym milczeniu pełgają
I jednym wspólnym oddechem dychają...

* * *

Karymi koniami
Smagłymi saniami
Kuligiem zjeżdżamy
W pulsującą zamieć

Twarz z mrozu stężała
Usta okrwawione

Już się obejrzałeś
Na śmiertelną stronę

Lekkoatletyka

Gorący oddech zmarłych co biegli przed nami
Jeszcze słyszymy... Oni – zadyszani
Minęli metę w wielkim maratonie
Ale krwawią zwierzęta przez nich oswojone
Pulsują sprzęty...

Teraz krótką chwilę
Będziemy biegli swobodni i sami
Całe powietrze – naszym oddychaniem
Cała woda – pragnieniem
Cały świat – spotkaniem
Aż nagle pocujemy na karku spoconym
Oddech tych co dochodzą nas.

I serce stanie
Ścisnie się jakby lutym mrozem osmalone
To nic. Jeszcze złapiemy powietrze zębami
Aż do krwi. Pobiegniemy huczącym stadionem
W gorący oddech zmarłych co biegli przed nami.

* * *

Ciemne i wrogie przedmiotów spojrzenie
– Jak gdyby się cieszyły z tego, że przetrwają
Kiedy już nas nie będzie

– Podłogi skrzypienie
Korniki, które w szafach po nocy pukają
Stołu milczenie, krzesel odrętwienie

O jakże oni wszyscy wytrwale czekają
Na nasze osądzenie, nasze potępienie

A my, jak podróżnicy z dalekiego kraju
Staramy wyrozumieć to, co powiedziane
Co skamieniało w mowie nam nie znanej
Chcemy tłumaczyć, prosić...

Chociaż wiemy
Że nic nie wybłagamy, nic nie zrozumiemy

Przyśpiewka

...A chociażbyś się nurzał po szyję
Żadna woda ciebie nie omyje
Wódka miłość ani pieśni słowa
Tylko ziemia sucha i surowa

Ona zbierze co z życia zostało
Do czystości
Do kości białej

* * *

Kto umiał gadać – dogadał milczenie
Kto umiał czekać – ten śmierci doczeka

Kto chciał miękkiego chleba będzie gryzł kamienie
Kto chciał uciekać – już na wieki zwleka...

* * *

Próżno patrzymy z biegiem niepamiętnej wody
Próżno w jej miękkiej fali szukamy ochłody
Ona się chmurzy pod pierwszym dotknięciem
Z sennej zatoki odmienia w płomienie
Do samej kości pali nas pragnieniem
I boli tak jak tylko boli przypomnienie

* * *

W kącie pod szarą chmurą pajęczyny
Wyznaczono mi miejsce. Siadłem tam zacisznie
I patrząc jak mój pajak ciągnie nitkę śliny
Czekałem razem z nim na muchę, która błysnie
Tłustym brzuchem uderzy, zamąci nogami
Poderwie się do lotu i zostanie z nami...

Trzeba się było uczyć wielkiej cierpliwości
Więc się edukowałem, malałem, szarzałem
Destylowałem słodycz pajęczej miękkości
I ślinę w pocie gęby wysnuwałem

Wiersz nie dokończony

Skąd idą te głębokie wody
Z których się wszyscy napijemy
Szukając ciszy i ochłody
Pewności – jako piołun ciemnej

I strach przed nimi i pragnienie
Żeby się schylić dotknąć płynąć
Zobaczyć czy jest powrót
Tam skąd przyszliśmy...

Co będzie z nami

Co będzie z nami w tej strasznej godzinie
Kiedy się kości nasze zaczną z prochu zbierać
Łączyć twardnieć i ziemię jak płomień rozdzierać
Co będzie kiedy wróci do nas nasze imię?
Ciało już zapomniane i na pył rozwiane?

Jako byśmy na nowo w męce umierali
Tak będziemy zwierali się zmartwychwstawali
Do krwi swojej i potu przystępując swego
Z cichej wspólnoty zmarłych znów do jedyne

Do lekcji której krzyżując trzeba się nauczyć
– W cierpieniu jestem. W bóleniu rozumiem.

* * *

Religie zatajone aż za siódmą skórą
Miseczka mleka dana domowemu Srali
Koralik przeciw biedzie, modlitwa na chmurę
Żeby ją planetniki co rychlej zabrali
Gdzieście są?

– Czemu znikło, szczzło, pomarniało
To co nam dane było za obronę...

Słowa, które się w śmierci godzinie szeptało
By zmieniło Nieznane w Ciepłe, Oswojone

* * *

Umarli, którzy żyją wciąż pomiędzy nami
Nie dają się zapomnieć. A my byśmy chcieli
Nie wiedzieć nic o chwili gdy okropnie sami
Z piaskiem na oczach będziemy leżeli...

Ach, jak oni wytrwale bobrują, szukają
Jak się przez zamilczenie do nas dobijają
Jak psują wszystko co tak ułożone
W naszym świecie, gdzie imię śmierci wygonione
Gdzie choć musimy nietakt popełnić w salonach
Zapomnieć się i nagle niedyskretnie skonać

To się chowamy zaraz z wielkim zawstyżeniem
Pod grube wieko trumny. Pod ciężkie kamienie

* * *

Życie, z którego śmierć zoperowano
Odjęto, jak jemiołę, hubę, rakowiznę
Życie bardzo życiowe...

Jakże ukochano

W ogrodach naszych tę dziwną roślinę
Na której ani listka zwątpienia, zmęczenia
Która trwa w sobie samej i nic się nie zmienia
Która nie była, nie jest i nigdy nie minie

Niby rośnie pod słońce – a nie daje cienia

* * *

Ten obcy, ten najbliższy – ten we mnie skulony
Ten uparcie milczący, swego czekający
Obudził się, wysunął swój język gorący
I liznął mnie pod serce oddechem zmęczonym

On też ma dość i uciekłby za siódme góry
Od mojej tłustej, zwilgotniałej skóry
Od krwi spalonej, myśli wystraszonej...

Krząta się, snuje coś na swą obronę
I nagle cichnie. Jakby się odmieniał
W poczwarę, co już nie ma nic do uczynienia
Jak tylko czekać...

* * *

Zasnąć na dłoni wieczności – w spokoju
Jakby się nigdy jej palce nad tobą
Nie miały zawrzeć, zacisnąć, zespoić
W garść mniejszą od dnia, chwili
Sekundy...
Od grobu

A może...

A może śmierć, to tylko życia pomnożenie
Takie nadpamiętanie, że aż zapomnienie

I taka radość, że ci co zostają
Pojąć w nas mogą jedynie cierpienie

I umieranie ciała, które się oswaja
Z nową szybkością lotu, z takim przeciążeniem
Że nie słyszymy tych, co nas wołają
Że martwiejemy dla nich... Jak kamienie.

W tym wietrze

* * *

Pola w śniegu leżały – ciche skrzydła białe
Czekające pierwszego wiatru, co je ruszy
Poderwie, aby w górę zadymką leciały
Jako kometa lodu miecąc pióropuszem

Gdzie ona gwiazda leci, gdzie nas z sobą dźwiga
Gdzie nas zgorzałych od zimna wyplunie
Gdzie zostaniemy jak ciemna łodyga
Odrzucona od kwiatu, który dalej frunie

Gdzie upadniemy, z jakiej wysokości
Niegodni czystej, mroźnej wszechdoskonałości

* * *

Głos morza jak głos Boga groźny, jednostajny
Pełen stworzeń nieznanymi rzek i głębin tajnych
Wielki pianisty jezior co się w męce zwija
Nowe słowa wypływa i zaraz zabija
I szuka znów, próbuje...

A my w ślinie jego

Płynący z narodzenia do skonań swego

* * *

Cierpliwe, krowie oko oceanu
Patrzące martwo na nasze zabawy
Powieka lądów zmyta krwawą pianą
Cierpiąca, czekająca i jak Bóg łaskawa

O nawigacje chytre, o pyłki drażniące
Wylewy sine, kratery jęczmienia
Strach, ropa, płomień, statki konające
Brud, co jak łza ocieka w ziemi podniebienie

Wszystko jeszcze trwa trwaniem. To małe drganie
Pęknięcie ziemi prawie się nie liczy
Pewno to ironiczne oka przymrużenie
Nad oceanem naszym tak pełnym słodyczy

Pewno to ostrzeżenie. Zanim do imentu
Zatrzasną się powieki twardych kontynentów

Przez miasto ściste

Przez miasto ściste, zimne jako rdzeń krzemienia
Szli pasterze, kierdele po ulicach gnali
– Gwiazda, gwiazdeczka wzeszła! – trąbili, wołali
I tupali, krzesali, aż huczała ziemia

Ale jałowe było najlepsze krzesanie
Bo się iskra w krzemieniu miasta tak stuliła
Jakby nigdy w gadaniu, śpiewaniu nie była
A jeśli była – zbyła, nic jej nie dostanie

Pasterze udęczeni drepcący pod nami
Owce płynące ciepłymi chmurami
Co wy możecie wiedzieć?
My z domów wysokich
Podniesionych jak góry nad wasze obłoki
Widzimy niebo ciemne. Kiedy tam nic nie ma
Jakże wy ukrzeszecie Gwiazdę Betlejema?...

Kolęda

W tę jedną noc gdy do nas gadały zwierzęta
Gdy nawet kamień szeptał co spamiętał
W tej najjaśniejszej chwili
Mysmy głusi byli
Choć zasiedliśmy do stołu i święta

W tę noc co miała być wielkim wołaniem
Byliśmy tak dalecy choć wspólnie strwożeni
Jak rozbitkowie w ciemnym oceanie
Gadający cokolwiek
By odwlec gadaniem
Prawdę – Milczenie

* * *

W krzyku Maryi i krwi narodzenia
Wzeszła na sianie gwiazda naszego zbawienia

Nie taka ona jaką byśmy chcieli
I jako ją w kolędach śpiewają anieli

Nie taka ona – błogo ocukrzona
Ale paląca prawdą i nie przekupiona

Nie taka ona – lecz nie ma człowieka
Który by przed spojrzeniem gwiazdy nie uciekał

Musimy ją umiękczać owijać bajaniem
Oswajać w płomyk świeczki co na stole stanie

Bawić się w szopki pasterzy baranki
Nim przyjdzie czas zrozumieć gorycz tej sielanki

* * *

Ludu mój cichcem w ciemnościach żyjący
I narodzenie prawdy czekający

Ludu mój, co rozumiesz bezbronność słabości
Którą Człowieczy Syn na świat przynosi

Ludu mój zasluchany w Boże poniżenie
A wierzący kamiennie w nadziei ziszczenie

O zapłacz, zakolęduj na mrozie siarczystym
Idąc za marną gwiazdą z papieru wyciętą
Taką lulajkę straszną, na krzyżu rozpiętą
Żeby twój krzyk zapłonął kometą ognistym

* * *

Psy drżały stojąc przy nas, kiedyśmy czekali
Aż błysnie gwiazda, niebo się zapali...
Niepewne były, ciche i zjeżone
Jak gdyby śmierć widziały...

Wreszcie światłość wstała

I oślepiła owce wystraszone
I nas swym zimnym palcem przeżegnała
Abyśmy wyruszyli z fantazyją całą
Gnając kierdel przed sobą – rzekę wyliniała
Pełną szczekania, zbyrcenia, beczenia...

Więc stąpaliśmy, aż zadrżała ziemia
I dmuchając w ligawki krzepko a z nadzieją
Poszliśmy szukać za swoim Betlejem

* * *

W tym wietrze co jak rzeka zgęstniał ponad nami
Słyszeliśmy Twój oddech – Boże zagniewany

I zamiast upaść utonąć w powodzi
Myśmy zbijali swoje wątle łodzie

I zamiast stopnieć jak воск w ręku Pana
Myśmy wybrali sztukę żeglowania...

* * *

Co krwawe – zmyte będzie deszczami
Co kłamstwem było – zarośnie trawą
Znów czuwać będzie nad narodami
Niebo źrenicą łzawą, łaskawą...

Sny

* * *

Śniłem – a może to było na jawie
Że szliśmy nocą. Każdy trzymał w dłoni
Świeczkę swoją i ogień przed potopem chronił
Deszcz huczał tak ogromny jakby niebo całe
Na nasze głowy kamieniem padało

Śniłem – a może to było na jawie
Ktoś szeptał do mnie i ja coś szeptałem
Ale się słowa w deszczu rozmywały
A ręki nie mógł nikt drugiemu podać
Bo świeczki nasze zalewała woda

Tak nas rozgonił deszcz i wiatr. Szczęśliwi
Że płomień ciągle jeszcze palce parzy
Przybliżaliśmy świeczkę do zsiniałej twarzy
Samotni w tej kotlinie ciemności. Lecz żywi.

Śniłem – a może to było na jawie
Płomień z potopu burzy ocalony
Szczerniał nagle i w popiół został obrócony

Dopaliły się świeczki, a myśmy ostali
I na próżno przyjaciół zginionych wołali

* * *

Kto z nas umiał zapomnieć tę przeczystą chwilę
Jeden sen w życiu – kiedyśmy lecieli
Nad ziemią wodą wiatrem jak wielkie motyle...
Kiedyśmy skrzydła jak żagle napięli
I mijając spokojnie obłoków zatoki
Przez koralowe morza w ocean głęboki
Płynęli zapomnieli zgaśli zatonęli...

Kto z nas umiał zapomnieć ciszę tego trwania
Pół sen, pół jawę i lekkość spadania

I nagle ziemi kamiennej dotknięcie
Ze snu miękkiego twarde przebudzenie

* * *

Kamienie obłupane do kości kamienia
Skała solą zlizana do samego rdzenia
Jako miliony czaszek, które pozostały
Po plemionach, narodach, carstwach pełnych chwały
Stolice świata falą pożerane
Ginące jak my niegdyś w czasie oceanie
Połykanie, trawienie i znów wydalanie

I krzemienna nadzieja na wieczne przetrwanie

* * *

Wiedziałem dobrze, że śnię i wiedziałem
Że boję się jak w życiu

Z największą pilnością

Stary dom cal po calu z ziemi wrywałem
Ryłem się pod fundament, aż trzeszczały kości
Stałem się niemy, głuchy, od potu oślepy...

Dom trwał jak owoc dyni cichy, ogromny i ciepły
Cały miękkością wewnątrz wysłodzony
Dorzeczem swych korzeni tak w ziemię wczepiony
Że musiałem krwiobieg ciemnych wód naruszyć
Pół świata wyjąłować, na popiół wysuszyć
Zanim umarł mi w dłoniach.

I sen był skończony...

* * *

Słyszałem oddech, łoskot oceanu
– Jakby był nieskończony dzień jego stworzenia
Pacyfik dźwigał góry ukwiecone pianą
Przewlekał je w doliny i znów w góry zmieniał

Przez sen słyszałem... Co można usłyszeć
Przez sen? Niejasne szept, bełkotanie
Przez krótszą od snu chwilę byłem w oceanie
Pluskałem się jak ryba. Więc jak ryba dyszę.

Na jawie popiół, piasków głębina pod nami
I za sucho, za gorzko oddychać skrzelami.

* * *

Najpierw przez rzekę śmierci śmierdzącą fenolem
Potem przejdziemy przez wyschnięte pola
Potem przez kamień – tak lepki od dymów
Że każde nasze niepewne stąpięcie
Zostanie niby blizna krwią podbiegła siną...

Takie to będzie całe wniebowzięcie
Przez zwałowiny śmiecia co jak Alpy stoją
Będziemy grzebać szukać za imieniem swoim

* * *

Bo to jest tylko przerwa, godzina spokoju
Kiedy zdyszani, skrwawieni, spoceni
I ci co biją , i ci co się boją
Twarz zanurzyli w białym wodopoju
Gasząc pragnienie

To jest godzina chytrych. Ktoś twarz z krwi obmywa
I przesuwa się cichcem na stronę bijących
Jeszcze czeka – czy przyjmą go, czy też odtrącą?...
Ale go wabi, drażni zwierzyna płochliwa
Te gęby suchą prawdę wytrwale żujące
Roślinożerne i denerwujące

On zgłodniał, on już chciałby nowego smakować
Skoczyć, rozerwać ciszę jak mięso surowe

* * *

Wstyd, co przychodzi jak gość nieproszony
Siada za moim stołem i szklanę podnosi
I – sto lat – śpiewa, i dolewać prosi
I całuje mnie słodko w pysk zaczerwieniony

Tak chciałbym, żeby poszedł. To co smaczne było
Co pitrasilem długo – znowu jak drewniane

A on zajada, gada, że mu miło
Każdą noc będzie ze mną. Wyjdzie aż nad ranem.

Zwierzątko

Zwierzątko

W historii księgę patrząc sfalszowaną
Siedzieliśmy nocami i każdy się łudził
Że odskrobie, odczyta co krwią zamazano
Że chociaż ręce niby kat utrudzi
To domaca do kości – gdzie, po co kłamano

W historii księgę patrząc sfalszowaną

I tak było jakbyśmy obdzierali skórę
Z własnego ciała. I długo czochrali
Przez mięso, płuc listowie, tłustą kiszek chmurę
I już, już prawdy zwierzątko chwyтали
Zapłakali, poznali, skandowali chórem

W historii księgę patrząc sfalszowaną

Ale zwierzątko śliskie i złośliwe
Przegryza się przez słówka, klatki, stroszy grzywę
Znika, wyrasta tam, gdzie go nie siano
Ani się myśli zlitować nad nami

I zostajemy z twarzą zadumaną
Z ukrwawionymi po łokcie rękami

W historii księgę patrząc sfalszowaną.

Kantyczka

Poeci mego pokolenia
W prostocie sprzętów szukający
Prawdy, zwykłości i zbawienia
Spod rumowiska ratujący
Widelec, miski ciemne słońce
– To co trwa, co się nie odmienia

Nasze w brzydocie zakochanie
Nasza nienawiść do silnego
Bo to co słabe nie skłamane
I bliższe słowa powszedniego
Nasze pragnienie, zaślepienie
Że kłamstwo prawdy odwróceniem

Dziś wiemy, że to nic nie znaczy
Nauczyliśmy się rozpaczy
Chleba naszego razowego
Jak ciężkie żarna obracamy
Prawdę – nieprawdę. I śpiewamy
Wszystko na nowo – Nic nowego.

Piosenka biednego poety

Była mi dana cyniczna nadzieja
Więc powinienem patrzeć obojętnie
Jako się góry rodzą i góry zwalają
Więc jestem nauczony, że ziemia tam pęknie
Gdzie ma pęknać. I ludzie na próżno biegają
Na próżno lepią płaczem krwią i śliną
To co jest im najdroższe. Bo to musi zginąć.

Była mi dana wiedza zapomnienia
Pożarłem ją jak jabłko bez żadnych boleści
Jestem cały bez grzechu – bo grzech się nie mieści
W tej ciasnej ciemnej szczelinie gdzie drzymam
Pomiędzy j e s t i b y ł o a pomiędzy n i m a.
Umiem pośród zabitych kwiatkiem się zachwycić
Bo kwiat jest ciepły. A oni zabici.

Było mi dane wszystko co być miało
Obroną moją i larwy przetrwaniem
Wiem że ludy są kroplą w wielkim oceanie
Wiem że myśl boli ale bardziej ciało
Mam odwagę letargu
I nic to nie dało

Uciekając w nadzieję. Kryjąc się w zwątpienie
Bijąc ogonem rymów po ciemności falach
Szukamy tej poezji co jest ocaleniem
Choć nie ma słowa co ludzi ocala...

Połów

Miękkie morza kariery. Ja z prowincji głuchej
Wiem to, co już odjęte ciepłej urodzonym
Mnie jeszcze cieszy zapadanie w puchy
Choć braknie tam powietrza i niejeden skołał

Ale to nic. Czasami tylko łapiąc tchnienie
Popatrzę na kolegów okiem wytrzeszczonym
Gruntując przez piernaty bety i androny
Wspomnimy cierpkość wiatru – jesienne pasienie

Ech, nie ma co wspominać – każdy słowo trzyma
Leci w piniawę, mdlące zapadanie

Jako nurkowie w wielkim oceanie
Szukamy swojej perły. Dla wielu nic ni ma
Puch piernaty zakrwawia...

Wieczne spoczywanie

Wszyscy skoczyli w głębię. Jeden jej dostanie.

* * *

Czasem jeszcze potrafię tak w gwarze powiedzieć
Że nikt nie pozna mojego przebrania
Czasem i w antyszambrach tak dostojnie siedzieć
Jako wykrzyknik gniewu czy znak zapytania
Czasem umiem przyświsnąć nad uchem zniecka
Że się lokajom wolność ozwiera chłopacka...

I za to jestem wysoko ceniony
W ogrodach naszych pastwiskach strzyżonych
Gdzie się węhują stada dylematów
Zbyrcą i tupotają kierdele cytatów
Gdzie ludzie mówią k' sobie rymami sielanki

Aliści się zdarzają czasem niespodzianki

* * *

O jak lekko kłamałem kiedy byłem młody
Nie było dla mnie przeciwnej pogody
Każdy wiatr moje gardło jak pieśnią nadymał
Każdy śnieg był mi ciepły jak gęsta pierzyna

Dziś żeby jedno takie kłamstwo zdobyć
Muszę jak ptasznik po słownikach łowić
Dobić
Wykrwawić
Patroszyć
Przerobić
Wypchać
Nastroszyć pióra

Niechaj udawanie
Lotniejsze będzie niż samo latanie

* * *

Skąd we mnie ten głód ciągły i słone pragnienie
Choć się nażarłem aż po podniebienie
A jeszcze bym zagarniał...

Skąd ten strach płonący
We śnie i we dnie jak zwierzę krzyczący

Dlaczego ponad wszystko co w świecie żywego
Jak od śmierci uciekam od siebie samego?

Ciemność

Po długich i ciężkich ćwiczeniach
Za pomocą prastarych metod „Zen”
Możemy wytworzyć w sobie pustkę
Ale to nie jest tak
Jak myśli się w Europie
Dobierając przymiotniki:
Otchłanna
Niemierzona
Czy chociażby
Głęboka

Mądrość polega na tym
Żeby zacieśniać się w sobie
Wysychać
Zwierać
Trwać
Aż płomyk świeczki zgaśnie

Aż nie zmieści się w nas
Nawet
Nic

*Kto jest
z ciepłego stada wygoniony*

Kto jest z ciepłego stada wygoniony
Kto wszystkim wiatrom na przekór stawiony
Ten krzyczy z bólu a z jego krzyczenia
Wyrasta drzewo ogniste sumienia

O drzewo drzewo dla twojej urody
Dla smaku liścia dla cierpkiej ochłody
Pod twym płomiennym cieniem sędziowie zasięda
I znów odstępców srogo karać będą...

* * *

Aktorzy – moi przyjaciele
Bez których byłbym ślepy, głuchy
I wiersz mój – bez was – suchy, kruchy
Jak zarzucone w książce ziele

Może pisanką jest pisanie
Skorupką cienko malowaną
Naiwną wiarą w Zmartwychwstanie
Sztuką kopalną, zapomnianą

Może jest tak. Lecz jeśli stanie
Ktoś z Was i zechce – wiersz ożywa
Wasze pragnienie i żądanie
Z ostygłej skały go wrywa

Krew z krwi, kość z kości jest w tym ciele
Aktorzy – moi przyjaciele

Ten który

Ten, który skrzywdził człowieka prostego
Wynajdzie rymopisów, co wszystko wymażą
I historyka w dowodach zręcznego
Który wyrzeźbi dzieje z tak dostojną twarzą
Jak nigdy w dziejach jeszcze nie bywało.
Ten, który zbrodnię czynił – byle wyszedł cało
Znajdzie w ciemności wieków swoją sprawiedliwość
Chociaż siał burze, słodkie zbierze żniwo.

Takie jest doświadczenie. A my byśmy chcieli
Aby się słowa poety lękano
By imperatorowie w pomiętej pościeli
Pocili się, myśleli – co o nich pisano

Takie jest doświadczenie, które zawsze znano
I zawsze przeciw głupi poeci lecieli.

* * *

Ani to równina, ani połonina
Ani to pierzyna, ani to łacina

Nie w sobótce lato, nie w kolędzie zima
Tylko wiatr przeciwny, który z nóg nas ścina

Ogród ziemi

* * *

Czupryny nasze cichcem wyleniale
Brzuszyny nasze łagodnie zwiotczałe
Stada naszego dostojne spotkania
Przemówienia codzienne, nocne bełkotania
Wrogowie nasi tak w swojej młodości
Podobni naszej miękkiej nijakości

Że choćbyśmy do bojów ruszyli zawzięcie
Tylko brzuch w brzuch uderzy z niejasnym klaśnięciem

* * *

Cierpliwe cienie zmarłych – w każdym pokoleniu
Garniowane tak jak każą mody
Wojaczek, Bursa, Borowski, Baczyński
Niewodem wyławiani ze śmiertelnej wody
Niemi jak ryby co głosu nie mają
Więc za nich inni pieniście gadają:

Chociaż okaleczeni – będą ozłoceni
Choć pełni ości – dobrze przyprawieni
Na nasz stół wśród zieleni dostojnie wniesieni

Kto ich będzie pożywać jak nie kolegowie
Toć są naszą komunią, grzechów odpuszczeniem
Kto jak nie my podniesie szklanę za ich zdrowie
Za tę słodycz co bawi nasze podniebienie

Za ich rybią bezbronność, za to że żyjemy

Chcemy – prawdę powiemy
Chcemy – to skłamiemy.

Ogród ziemi

Dawniej kiedy poeta wchodził w ogród ziemi
Działy się ponoć cuda. Coś w rodzaju
Wniebowstąpienia rzek i skał śpiewania...
Najmniejszy ssaczek, płazik a nawet pierwotniak
Wiedział, że teraz wybiła godzina
Że ktoś tam w małym mieście przy sosnowym stole
Wpisuje jego imię w symfonię stworzenia

Jakie to było piękne i logiczne
Poeta wstaje – padają tyrani
Poeta mówi rymem i nawet wrogowie
Są tu na swoim miejscu – jak cień przy jasności...

A życie smaczne jest – bo przyprawione
Attycką solą.

Jakie to wszystko głupie dzisiaj, jakie ciemne
Poeta rodzi się, a rzeki płyną
Śmierdzą fenolem. Ludzie się pukają
Znacząco – aż łeb dudni. Matka płacze syna
Przyjaciół radzi: jeżeli już musisz
Napisz piosenkę. Władcy śpią spokojnie
A rano dają coś z łaski. Poeta
Było nie było straszyl wedle reguł sztuki...

Szczęśliwy naród, który ma poetę
– Nie widać tego po naszym. Zapewne
Nie ma się czego cieszyć. Nie ma też poetów
A w ogóle jak tutaj wchodzić w ogród ziemi
Kiedy ogrodów nie ma – wszystko wystrzyżone.

Jest śmietnisko podmiejskie. Piasek. Wiatr. Papiery
Gorzkie zielsko ironii – co wiele wytrzyma.

* * *

Tam, w samym sercu gówna, w gnojowisku
Najlepiej jest przeczekać niedobłą godzinę
Kiedy się skończy – wyleźć. Sprawdzić czy na pysku
Jakiś smród nie pozostał. Splunąć starą ślinę

I oddychać szeroko piersiami wolnymi
I ulecieć wysoko nad pokonanymi
Co nie umieli w larwy się przewinać
Zatonąć, zmilknąć i znowu wypłynąć

I dostąpić w zaduchu brzęczenia, trąbienia
Wspólnoty stada i wtajemniczenia
Wśród nowych much, co huczają nad swojską padliną

Sonet sentymentalny

Niech słowo słowo znaczy i myślom nie kłamie –
Ach jak pięknie pochylić się nad takim zdaniem
Jak nad ruczajem. Obmyć kłamstwa znamię
I oddychać poezji najczystszym dychaniem

O ileż razy tak się przybliżałem
Do białej wody do strumienia tego
Szukałem i patrzałem. Niewiele dojrzałem
Oprócz odbicia swego. Cienia niejasnego

Bracia może kto widział te rzeki przejrzyste
Może wydestyluje z nich wodę święconą
Pokropi – a odpadnie wszystko co nieczyste

A słowa które z brudu i ognia ochłoną
Staną bezgrzeszne w sobie – niby aniołowie
U stóp Bożego tronu. Równą antyfoną...

* * *

Mowo – trawo nasza tratowana
Kopytami w pył rozwiewana

Piołun, szalej, szczaw zajęczy, sporysz
Perz, komosa i blekotu gorycz

Piach podmiejski, karłowata brzoza
I wychudła na postronku koza

Do Jonatana Swifta

Do ciebie zwracam się dziekanie
Ja – jeden z karłów Liliputu
Wiem, jeśli człowiek przy mnie stanie
Nie sięgnę przyszwę jego butów

Wiem, jak jest śmieszne podglądanie
Z tej wysokości, jatek naszych:
– Główki pośpiesznie pościanane
Spęczniałe niby ziarnka kaszy
Po mysich dziurach piski, spiski
Żałośnie antyszambrowanie
Wielkie żeglugi na dnie miski...

To wszystko prawda mój dziekanie

O, obiektywny aż do kości
Tyś, skrobiąc słowa swe z rozwagą
Stworzył człowieczej wyniosłości
Olbrzymów kraju Brobdingnagu

I ludzkość nagle tak skarłała
Pod wielkiej pięści chmurą ciemną
Jej mądrość cała, honor, chwała
Krzykiem Jahusa w noc jesienną

Wśród ludu mężnych Liliputów
Wielkie stąd było świętowanie
Że „nikt nie wyższy przyszwę butów”
Dziękuję za to, mój dziekanie

Co będzie dalej – Przenikliwy
Którego mądrość zachwyty budzi
Wśród karłów, ludzi i nadludzi?...
Czy można odkryć ład szczęśliwy?
Czy można skończyć wędrowanie
Po cierpkim, chwiejnym oceanie?...

– Wytłumacz mnie nędznemu, powiedz
Skądże pod niebem twej ironii
Dojrzała sucha niby owies
Insuła przepoczcziwych koni
Skąd po satyrach to bajanie?
Pytam cię pięknie, mój dziekanie

Pytam się ciebie, pytam siebie
Dlaczego nikt z nas nie wytrzyma
Tej wiedzy, że nic więcej ni ma

Że starczy zmienić perspektywę
A to co dla nas krwawe, żywe
Co wielkim z wielkich – tak maleje
Jak śmieszne prawdy i nadzieje...

Nie będzie wyspy gniadych, siwych
Szpaków, bułanych, sprawiedliwych
Żadne nie stworzy jej pisanie

To chyba prawda, mój dziekanie
A jednak skończyć tak nie mogę
Choć to jest głupie, słucham, czekam

Może przez wodę, kamień, ogień
Dobiegnie do nas skądś z daleka
Houyhnhnmów rzenie błogie

O jakże piękne to śpiewanie!
Ja, biedak z kraju Liliputów
Co jeśli przy człowieku stanie
Nie sięgnie przyszwę jego butów
Jestem ci równy, mój dziekanie

Naiwne łączy nas czekanie

* * *

Lud, co tak słodko był dawniej znajomy
W roboczą bluzę lub folklor wtłoczony
Co trwał zawsze w pochodach i ceremoniach
Niby jest cichy...

Niby się ugodził
Że własnych synów nie będzie zabijać
– Ale milczenie czujesz za plecami
Choć kość z ich kości zostajemy sami
Jakby nas oddech lodowca ochłodził

Jakby śmierć przeszła. Jakby już nie było
Tej samej mowy, jednego wspomnienia...
Jeszcze przy szklaneczce wódki może bywać miło
Możesz doczekać chwili przebaczenia

Na trzeźwo – wszystko jak zza szklanej ściany
Bośmy się przewinęli z ludu w jego pany

* * *

Ach, tam nad Pacyfiku pienistą kotliną
Gdzie wszystko buczne, huczne niby w dzień stworzenia
Tam śpiewać, gdzie jak ziemia, to kontynent-ziemia
Gdzie kropla oceanem, a piasek pustynią

Ale tu – na przedmieściu? Na tej grudce lichej
Co przycupnęła pod historii cieniem
Prowincjonalny głos podnosić cichy
Niby kornik co w próchnie stuka jak sumienie

Tu być obywatelem globu... I składać poematy
Pod skoczny takt mazurka: – Póki co, żyjemy...

* * *

Anioł zawołał głosem tak ogromnym
Że się zrównały góry i doliny
Abyśmy szybciej doszli do Dzieciny
Która od chłodu drży w jasełkach skromnych

Jacy jesteśmy głusi. Ile trzeba tego
Huku i stuku, trąbienia, wołania
Byśmy dźwignęli ciężkie łby z posłania
I zrozumieli płacz Narodzonego...

Perła

Czy jest nam źle?... Kto mówi – temu gazet tysiąc
I sto organizacji może szczerze przysiąc
Że to jest dobrem, co wywalczyliśmy

Czy jest nam źle?... Kto mówi tak – widać nie myśli
O tym, co byłoby, gdyby nie było
Tego, co jest i będzie...

Wielce się zmieniło

Prawdy badanie, za prawdą szukanie
Dziś zanim ekspedycja bohatersko ruszy
Aby się zaryć w faktach aż po uszy
Musi przewidzieć, co ze dna dostanie

Czy jest nam źle?... Być może niejednego boli
Uwiera coś przy karku, oddech nagle dławi

Ale tak właśnie rodzą perłopławy
Tak z udęczenia, krwi, potu i soli
Scala się łza klejnotów.

Jej jasność objawić

Trzeba, mój literacie. Reszta jest milczeniem
Bełkotem morza. Niemym skorupy cierpieniem

* * *

1

Ta najtajniejsza chwila gdy za kulisami
Aktor czeka na słowo – jeszcze ogłuszony
Codzienną paplaniną śmierdzący plotkami...
Jeszcze jeden z nas. Jeszcze na wieki złączony
Z prawem ciężenia tego co realne
Co samo w sobie jasne i niewykonalne

2

Ta chwila kiedy wchodzi w sztukę. Kiedy znaczy
Może być ptakiem wodą ziemią ogniem
Może człowieka zagrać tak podobnie
Jak nikt samego siebie nigdy nie zobaczy

3

Ta chwila której siłę tylko przeczuwamy
Słowo którego o tym nie wiedząc czekamy

4

Ten blask gdy się zbędziemy gadaniny niemej
I przez śmierć jak przez ciemną kulisę przejdziemy

O sielankowi synowie tej ziemi

O sielankowi synowie tej ziemi
Tak miękcy jakby z wosku ulepieni
Niestali nieoporni w twardej łapie świata
Który nas w palcach dokładnie ugniata
Ubija w naród ścisły i logiczny
Chociaż w pretensjach swych trochę komiczny:
– Bo ciągle nie zdławione ciche bajdy stare
– Bo ciągle nie chce kopcić, tlić się jak ogarek
Nad siły swoje świecąc płomieniem gromnicznym...

* * *

Tak jak zapomnieliśmy krzyku narodzenia
Tak zapomnimy trudów odchodzenia
Myśl nasza, krzyk nasz i nasze dychanie
Do innych ust uleci. Tam chwilą zostanie
Niby ptak umęczony długim wędrowaniem...

A potem znowu z innymi ptakami
Na północ będzie ciągnąć stadami, kluczami

Opadać, bić skrzydłami przez ciemności morze
Nad którym gwiazda błędna... Albo słowo Boże...

* * *

Noc ponad nami wzniosła się i stała
Ogromna, twarda – jak granitu skała
Jako potworne strachu Kordyliery
Żaden ptak nie przeleci tej ciemnej bariery
A jednak ktoś próbował

Macając palcami

Piął się... Najpierw jak płomyk gorzał ponad nami
Szedł coraz dalej, w gwiazdę się odmieniał
Tak nikła, że już prawie nie do zobaczenia
Jeszcze był... Wszyscy myśli wstrzymując czekali
Czy wyżej nocy dojdzie iskra rozżarzona
Czy też jako kometa na dół się obali
Gubiąc w powietrzu światło i wracając do nas...

* * *

Przed drzwiami twymi – Panie – czterdzieści lat stoję
Pukam, szukam, dotykam i ciągle się boję
Że to drapanie, to mysie piszczenie
Wymodli wreszcie dla mnie otworzenie

Powiedz, dlaczego skrobię, czemu się upieram
Szczerbię farbą palcami oddzieram
Dlaczego chcę zobaczyć to Ciche, Ukryte
Za deskami, co ściślej niżli trumna zbite

* * *

Gwiazda, która jak oko okrutne patrzała
Na nas tak pewnych siebie, takich uśmiechniętych
Że aż ząb o ząb zgrzytał...

Teraz tak zmaląła
Już ledwo, ledwo dycha jej światełko miękkie

I nagle więcej cienia daje niż jasności
I nagle nie pomaga już, a tylko złości
Tym przypomnieniem – żeśmy jej ufali
Żeśmy co sprzeczne – żywe zabijali
Aby tylko być godnym jej przenikliwości...

Gwiazda, co w naszych oczach z komety gorącej
Ścieśniła się, zwinęła w ogarek kopący...

* * *

Lasy – gdzie we snach radośnie idziemy
Huczące zielonością jako wodospady

Zwierzęta ciepłe – co z nimi pijemy
Z jednej rzeki powietrza...

Miodowe lewady

Na których staną drżące, z ciała wygonione
Duszyczki nasze – w koszulkach czerwonych
Od krwi tych wszystkich, cośmy ich zabili
Na jawie.

Chociaż we śnie pokój z nimi pili...

* * *

Wiatr podniósł grzbiet i śmiecie leciało jak ptaki
Jako sztandary i plemienne znaki
Jako roślina dymów – co nagle z domami
Wyrwana była – niby z korzeniami

I myśmy też w ocean powietrza wplątani
Tonęli uczepieni rękami zębami

Umierający z zaciekłością całą
Którą żyliśmy przedtem. Zanim nas porwała

Tryumf

Bramy, co dawniej były zatrzaśnięte
Teraz się lekko, cicho otwierają
Pysków, co dawniej były mi zawzięte
Nie widzę nawet – bo się tak kłaniają
Te gabinety, o których cichości
Marzyłem kiedyś jako myszka siedząc
Rozwarte dzisiaj w całej gościnności
Niby ogromna gęba...

A ja z całą wiedzą

Której się nauczyłem w strachaniu, czekaniu
Wstępuję na czerwone ozory dywanów
I pcham się – aby dalej – do gardła samego
Niby drażniąc, szukając i nie wiedząc tego
Że kiedy już przestanę lechtać podniebienie
Łykną mnie i przetrawią. I w gnój się odmienię

* * *

Ta szczurza zwinność moja, miękkość dialektyczna
Obfitość cierpkiej śliny – co skleci, oblepi
Najbardziej sprzeczne – i tym brzuch pokrzepi
Ta ciętość zębów niby myśl logiczna
Oczy, których kamienna ciemność nie oślepi

Ta złość, co tak buzuje we mnie – jaśniejąca
Jako nadziei gwiazda – w przyszłość prowadząca

* * *

Broniłem się dowcipem – taki pewny swego
Że wiem, zanim co przyjdzie: jak, skąd i dlaczego
Uczyłem się jak trzeba nabierać oddechu

I nurkować, przeczekać w miękkim morzu śmiechu
I wrócić – jako delfin wywinąć łamańca
I czuwać – czy nie proszą do nowego tańca
I uchwycić powietrza, i skoczyć w głębinę
I dusić się, i myśleć – czy aby nie zginę...

I nauczyć się dychać ironią miłą
I nie chcieć już powietrza. Bobby mnie zabiło.

Patykiem pisane

Przyjdzie czas – zasiądziemy jak nad stołem pustym
Nad naszą ziemią cichą, zadymką okrytą
I nikt nie wstanie, żeby nas powitać
I nic nie będzie widać – tylko śniegu chustę

Weźmiemy musztardówki – jak zawsze braliśmy
I wypijemy na zdrowie tej ziemi
I otrząśniemy resztę – jak to przywykliśmy

Aż się obrus przed nami krwawo zaczerwieni

* * *

Trzymając świece niby nóż płomienny
Krajaliśmy ciemności do samego rdzenia
Aż się wynurzył ich szkielet wapienny
Aż wszystkie kości oskrobano z cienia
I stały teraz jak gad sprzed potopów
Z żebrami ogromnymi, z węzowym ogonem
Z skrzydłami co wysoko były uniesione
Nad małą pięścią główki, w której cicha, śnięta
Siedziała śmierć pod czaszką jak ziarno ściśnięta...

* * *

Wiatr, co huczac rozganiał ludzkie pokolenia
Ucichł na chwilę. A więc się zbieramy
Ziarnko piasku do ziarnka. A więc się sklejamy
Krwia, potem, śliną w kawałek kamienia

Jak duszno jest, niemrawo, jak wszystko karleje
Ściska się i uciera, ugładza, pasuje
Każdy każdego trzyma – Ni to obejmuje
Ni to dusi, czekając czy wiatr znów zawieje

O nagła burzo strachu – nasz Boże codzienny
Dla ciebie prawda z kłamstwem będzie na krzyż zbita
Dla ciebie nasza wiara, że to błoto ciemne
Stanie się jak opoka

I lepiej nie pytać
Co dalej? – Jeśli na nic nasze uciśnienie
Bo nie tak z magmy rodzą się krzemienie.

Urywek

...Śpię czujnie i chrapaniem zagłuszam te słowa
O których bałem się myśleć na jawie...

* * *

Anioł nad ziemią stanął jako błyskawica
I widać było jak po skrzydłach białych
Burze potokiem gradów opadały
I jasno było tak, że na ulicach
Mogłeś odnaleźć każdy włos strącony
Z niewinnej głowy...

W tym świetle bolesnym

To, co monumentalne, to, co osądzone
Rzucało cienie – takie małe, śmieszne
Żeśmy nie mogli pojąć swego uwielbienia
I każdy zmykał od tych skrawków cienia

Każdy tak pilnie chował głowę oszalałą
Aż Alpy tłustych tyłków na świat wystawały

* * *

Zmęczenie, które obok do stołu zasiada
Bezsensowność, co się z nami do spania układa
Chleb, co twardnieje nam w rękach na kamień
I piętno czarne – malusieńkie znamię
Tuż ponad sercem...

Jeszcze bez znaczenia
Jeszcze można palcami zakryć ślad sinienia
Przydusić niby płomyk.

Zanim spopieleje
Zanim się spali wszystko – jeszcze mieć nadzieję

* * *

Aż w późnym listopadzie – zbiełały od szronu
Mój ojciec z polskiej wojny powrócił do domu

Siedział pod starą gruszą na twarz zsunął czapkę
Jakby się wstydził spojrzeć na mnie i na matkę

Cywilny kubrak na nim jak na strachu leżał
Krew mu spłynęła po zdartym kołnierzu

Nie mówił nic. To inni powiedzieli potem
Jak bił się u Kleeberga w kompanii piechoty

Jak rozbito kompanię jak bił się od nowa
Mój ojciec jadł w milczeniu. Nie powiedział słowa

Powoli łamał w palcach biedny chleb razowy
Wesz mu łazła po kurtce jak order bojowy

Krajobraz podwarszawski

Śpi reduta Ordon. Bóg płomienną świecą
Nie dotknął prochów świata i wszystko zostało
Jeszcze twardsze niż było. Ani się rozleca
Imperia krwią zlepione... Nawet nie zagrzmiało

Dziś tutaj cisza taka – jakby nic nie było
Tuż pod sercem Warszawy – jakby te płomienie
To ogniem oczyszczenie, to ziemi wstrząśnienie
Tylko się w zapomnianych bajkach przyśniło

Może lepiej nie czekać, może nie wspominać
Może nie naszeptywać od ojca do syna

Może na tym pęknięciu, na historii bliźnie
Uprawiać pomidory – tak służąc ojczyźnie?

* * *

Już umywałem ręce w takiej niewinności
Co była bardziej niż jucha płamiąca

Już czułem czystość w sobie – jak mróz aż do kości
I nic nie chciałem wiedzieć i o nic nie trącać
Bo się wszystko zbić może...

Człowiek łatwo ginie
Ciszej od porcelany trzaśnie i umiera

Po co nad trupem dumać i ułamki zbierać
Lepiej zmyć palce w wodzie, co płynęła, spłynie...

* * *

Wietnam troszeczkę passé... Nie jest już Chrystusem
Studenckich teatrzyków. Gazet też nie bawi
Żyje tam sobie jakoś – mało, wiele krwawi
Jak tyle miast do dzisiaj krzyża uczepionych
Za jeden gwóźdź, co nie da się wyrwać do końca
Wygina się, obraca zżółkłą twarz do słońca

– Taki nam z bliskich bliski, o , warszawski taki
Szarpiający się naiwnie jak kalekie ptaki
Wołający coś świata w języku nieznanym
Co był chwilę słyszany, lecz jest zapomniany
Bo inny mały naród na krzyż jest wznoszony
Bo tyle trzeba opisać agonii
Bo czytelnicy już przyzwyczajeni
Chociaż moralni w sobie – lecz trochę znudzeni
Bo wszyscy niby płaczą, niby biją brawo
Ale pa, pa Wietnamie, Chile, pa Warszawo
Pa...

    Dziw się wielki świecie zanim się zachłysziesz
Oddech zatracisz i szczęki zaciśniesz
Pa...

    Ja się już nie dziwię. Toć i my znudzeni
A przecież jeszcze ćwiekiem krzyża naznaczeni

Autoportret

Wiatr co huczał nad nami aż spadały głowy
Podniósł swe skrzydło wyżej i leciał szalony
A puste czaszki przed nim jak białe balony
A chmura włosów za nim jako mrok gradowy

O jakieśmy świstali przez zęby ściśnięte
Jak się nam szumnie układały słowa
Jak metalicznie grało podniebienie wzdęte
Z każdym powiewem – jeszcze raz, od nowa

A teraz cisza jest. Kto ją wytrzyma?
I głowy nasze z mózgu wydmuchane
Nie lecą ponad ziemią niby myśl olbrzymia

Wszystko jałowe, suche, niespodziane
Czupryny wyłysiałe. Chmury wyczesane

Równina i równina. I więcej nic ni ma...

Reportaż

Ani nie było tak jak to śpiewali
Prorocy którzy słowa skandując kłamali
Że ta Mogiła – wioska zagubiona
Zostanie z martwych w raje ziemskie przeniesiona

Ani i tak nie było – jak potem pisano
Że próżno z grobu błoto w górę wydźwigano

O miasto – które zwano Młodości Stolicą
A ostało się tylko krakowską dzielnicą
O miasto – opiewane niby bohaterzy
W bylinach co zmieniły się w zdarte szlagiery
Tyś jest.

Chociaż reduty sławne legendami
Są dzisiaj tylko zwykłymi domami
Stoją krzywo lepione mury miasta tego
Jak pomnik gorzkiej wiedzy rocznika mojego

* * *

Zmęczenie, które tak na plecy siadło
Że cały naród jak garbaty chodzi
Ta mgła z ołowiu, w której ciężko brodzisz
Z pracy do sklepów kupić co popadło

Potem śpisz na stojąco, potem znów dorabiasz
Garbisz się jeszcze bardziej... Nagle coś do śmiechu
Wymyślasz – żeby choć chwycić oddechu
Bo dobry dowcip na nogi nas stawia

I tak się śmicha, chicha na wpół uduszona
Ojczyzna moja – ciągle zmartwychwstając

Choć po raz setny do trumny złożona
Ciągle wystawia swój łeb – i zmyślając
Przekleństwa i przyśpiewki – podźwiga od nowa
Swe dzieje ciężkie jak płyta grobowa

* * *

Jako Jonasz, co płakał w gębie wieloryba
Ze strachu przed ciemnością – a jednak tam siedział
I znosił smród, co po nim gęstym tłuszczem spływał

Jako Jonasz, co pragnął światła, ale wiedział
Że jeśli go wypłunie z tej gęby na morze
Będzie musiał być. Krzyczeć gniewne słowo boże

Jako Jonasz jesteśmy – ze strachu zwinięci
Czepiający się jeszcze przez chwilę duchoty
Zanim nas pierwsza fala przez gębę poświęci
Ułapi w swoje żelazne obroty
Na brzeg wykopie...

Gdzie ongiś stał nagi
Mały, wypluty prorok – ucząc się odwagi

Spis utworów

LEKKOATLETYKA

Tajne imię, o którym każdy zapomina...
Jeszcze ulecieć w niebo jak w dzieciństwie było...
Zanurzyć się wieczorem
Karymi koniami...
Lekkoatletyka
Ciemne i wrogie przedmiotów spojrzenie...
Przyśpiewka
Kto umiał gadać – dogadał milczenie...
Próżno patrzymy z biegiem niepamiętnej wody...
W kącie pod szarą chmurą pajęczyny...
Wiersz nie dokończony
Co będzie z nami
Religie zatajone aż za siódmą skórą...
Umarli, którzy żyją wciąż pomiędzy nami...
Życie, z którego śmierć zoperowano...
Ten obcy, ten najbliższy – ten we mnie skulony...
Zasnąć na dłoni wieczności – w spokoju...
A może...

W TYM WIETRZE

Pola w śniegu leżały – ciche skrzydła białe...
Głos morza jak głos Boga groźny, jednostajny...
Cierpliwe, krowie oko oceanu...
Przez miasto ściśle
Kolęda
W krzyku Maryi i krwi narodzenia...
Ludu mój cichcem w ciemnościach żyjący...
Psy drżały stojąc przy nas, kiedyśmy czekali...
W tym wietrze co jak rzeka zgęstniał ponad nami
Co krwawe – zmyte będzie deszczami...

SNY

Śniłem – a może to było na jawie...
Kto z nas umiał zapomnieć tę przeczystą chwilę...
Kamienie obłupane do kości kamienia...
Biegłem sam, może zresztą biegłem i z innymi...
Wiedziałem dobrze, że śnię i wiedziałem...
Słyszałem oddech, łoskot oceanu...
Twarze, co dziwnie były skamieniałe...
Najpierw przez rzekę śmierci śmierzdzącą fenolem...
Bo to jest tylko przerwa, godzina spokoju...
Wstyd, co przychodzi jak gość nieproszony...

ZWIERZĄTKO

Zwierzątko

Kantyczka

Piosenka biednego poety

Połów

Czasem jeszcze potrafię tak w gwarze powiedzieć...

O jak lekko kłamałem kiedy byłem młody...

Skąd we mnie ten głód ciągły i słone pragnienie...

Ciemność

Kto jest z ciepłego stada wygoniony

Aktorzy – moi przyjaciele...

Ten który

Ani to równina, ani połonina...

OGRÓD ZIEMI

Czupryny nasze cichcem wyleniale...

Cierpliwe cienie zmarłych – w każdym pokoleniu...

Ogród ziemi

Tam, w samym sercu gówna, w gnojowisku...

Sonet sentymentalny

Mowo – trawo nasza tratowana...

Do Jonatana Swifta

Lud, co tak słodko był dawniej znajomy...

Ach, tam nad Pacyfiku pienistą kotliną...

Anioła zawołał głosem tak ogromnym...

Perła

Ta najtajniejsza chwila gdy za kulisami...

O sielankowi synowie tej ziemi

Tak, jak zapomnieliśmy krzyku narodzenia...

Błogosławieni cisi – oni odziedziczą...

Noc ponad nami wzniosła się i stała...

W samym wnętrzu ciemności, w jej sennym ośrodku...

Przed drzwiami twymi – Panie – czterdzieści lat stoję...

Gwiazda, która jak okno okrutnie patrzyła...

Lasy – gdzie we snach radośnie idziemy...

Wiatr podniósł grzbiet i śmiecie leciało jak ptaki...

Tryumf

Ta szczurza zwinność moja, miękkość dialektyczna...

Broniłem się dowcipem – taki pewny swego...

Patykiem pisane

Trzymając świece niby nóż płomienny...

Wiatr, co hucząc rozganiał ludzkie pokolenia...

Urywek

Anioł nad ziemią stanął jako błyskawica...

Zmęczenie, które obok do stołu zasiada...

Aż w późnym listopadzie – zbiełały od szronu...

Krajobraz podwarszawski

Już umywałem ręce w takiej niewinności

Wietnam troszeczkę passé... Nie jest już Chrystusem...

Autoportret

Reportaż

Zmęczenie, które tak na plecach siadło...

Jako Jonasz, co płakał w gębie wieloryba...

